

Ozwały się wulkany w Chile

CHMURY POPIOŁU; PRZERAŻENIE LUDNOŚCI; WARSTWA POPIOŁU POKRYŁA SASIEDNIE KRAJE A NAWET RIO GRANDE DO SUL I PARANÁ

W Chile w nadmorskich górach Andach oswały się wulkany. Wybuchom towarzyszyło trzęsienie ziemi, na szczęście nie postąpiło za sobą żadnych ofiar. Zewnątrz rozpalonych wulkanów wybuchają ogromne masy rozżarzonego kamienia, piasku i lawy, które sila podziemna wyrzuca na 3000 metrów wysokości.

Dookoła wulkanów powstały czarne chmury ostygniętego popiołu i piasku. Chmury te unoszą się nad krajami: Chile, Urugwajem, Argentyną, a nawet wiatry uniosły chmury popiołu wulkanicznego na teren stanów Rio Grande do Sul i Parany. Ludność w Chile i Argentynie, gdzie chmury okryły ziemię tak grubym pasem, że nastąpiła ciemność w pewnych momentach, przerażona niesamowitym światłem nie wiedziała gdzie szukać ratunku.

Przykry zapach spaleniasty wydzielały się z popiołu gwałtownie mieszkańcy położonych bliżej wulkanów, okolic. Większe jednak niebezpieczeństwa istnieje dla trzojdy, gdyż

warstwa popiołu w Chile, Urugwaju a częścią i w Argentynie pokryła powierzchnie ziemi, porzbawiając zwierzęta pasazy.

Uzeni geologowie twierdzą, że w górach Andach czynnych jest w obecnej chwili osm wulkanów.

Rząd chilijski wysłał na awia dy lotników, ni jednak, powodu gęstych chmur unoszącego się popiołu, nie są w stanie zbadać, które wulkany pracują. Odkryto tylko wybuch wulkanu El Desabazado.

Chmury popiołu wulkanicznego przyniosł wiatr, jak to skonstatowano, także do wielu miejscowości w Rio Grande do Sul.

W Paranie zauważono w ubiegły piątek popioł wulkaniczny w Paranaagu; w sobotę zaś kolonista Stanisław Baranowski z kolonii D. Gertruda pod Ponta Grossa zauważył na swych polach osad popiołu wulkanicznego; przypuszczalnie jest to popioł uniesiony wiatrem z oddalonego o tysiące kilometrów stojącego ogniem wulkanu w Chile.

się w tym roku: prezes — p. Władysław Kainowski sekretarz — p. Józef Mikulski; skarbnik — p. Józef Kowalewski.

ODCZYT I POGADANKI ROLNICZE P. INŻ. BIEŻANKI W TOWARZYSTWACH NA LINIACH GUARAMI

Na linii Harmonia Velha p. Inż. Bieżanko wypowiedział w dniu 3-go lutego odczyt dla kolonistów p. t. „Jakie korzyści dać powinno dobre prowadzone Kółko Rolnicze”. Zorganizowaniem Kółka Rolniczego zajął się p. J. Chmielewski, nauczyciel w szkole w Harmonia Velha i prezes „Ogniska Nauczycielskiego”. Na zebraniu było obecnych około 60 osób. Na linii Saca p. Inż. Bieżanko w dniu 10 lutego powiadał pogadankę p. t. „Jak powiększyć dochód z gospodarstwa”. Obecnych na wykładzie około 50 osób. Założeniem Kółka zajmuje się p. Gzieszkiewicz.

Na linii do Rio w dniu 16 marca w Tow. Św. Izydora p. Inż. Bieżanko wypowiedział odczyt na zebraniu miejscowego Kółka Rolniczego p. t. „Jakie są zasadnicze warunki do dobrego funkcjonowania kooperatyw rolnych”. Opiekunem Kółka jest p. J. Kurtyło nowo-obrany prezes „Ogniska”. Po wykładzie wywiązała się obszerna dyskusja.

To i owo

— P. Tadeusz Morosowicz artysta teatrów polskich w Paranie namiętnie poważnie; w tych dniach podda się on operacji lekarskiej.

— W Lagôa das Almas odbył się wspaniały śniad Młodzieży polskiej; bliższe informacje podamy później.

— Wydział Oświatowy CZP. rozstał towarzystwom opracowane odczyty na uroczystość 3-go Maja.

— „Dziario de São Paulo” donosi, że rząd wzmocnił cenzurę prasy.

Dr. Sívilio P. de Araujo VORONOFF wyznawca brazylijskiego lekarstwa

Fluxo Sedatina

kobiet jest ceniona. Słynny ten lekarz brazylijski jak nowo odkryty rosyjski wynalazł lekarstwo FLUXO SEDATINA. Pewna pani cierpiąca na chorobę kobiecą a po przyjęciu lekarstwa Fluxo Sedatina doznała w przeciągu dwóch godzin ulgi; organizm jej został uspokojony wszelkie bóle znikły na zawsze. Fluxo Sedatina można kupić w aptekach. Na ządanie daje się porady przesyłając znaczki na list. RIO — Rua Alfandoga 105.

szczeniu opłat w urzędach ferydalnych drobne sumy opiewające w rejsach jeżeli nie dochodzą do 50 rejsów nie będą obowiązkowe ich uiszczać, jeżeli zaś są większe niż 50 rejsów wtedy należy je opłacać jako 100 rejsów.

Paraná

BANDA ZŁODZIEI GRASU JĘ W OKOLICACH IRATI

W ostatnich dniach w Irati szajka złodziei dokonała kilka śmiałych włamań.

Na pierwszy ogień apetytu szajki poszedł „Club do Comercio”; złodzieje jednak zawiedli się mocno, bo nie znaleźli tam żadnych pieniędzy, lecz tylko trunki, którymi zresztą nie pogardzili.

Kilka dni później szajka złodziejska włamała się do składów agencji Ferda, ale i tam niewiele się obłowili.

Po dwóch dniach od napadu na agencję Ferda, złodzieje włamali się do mieszkania p. Waltera Yomsa. Rzemieśnicy splederowali mieszkanie, zabierając drobne przedmioty oraz małą sumę pieniędzy.

Polisja wysłedziła sprawcę włamań; a ma nim być niejaki João Sternd.

Ubrania dopasowane po bardzo niskich cenach. Koszule z welny wyszycie się w ciągu 24 godzin w Vareje Rheingantz.

KURYTYBA

EKSPONATY PARANSKIE NA ŚWIATOWĄ WYSTAWĘ W CHICAGO.

Wydział Oświatowy C. Z. P. czyni starania o zebranie ekspozycji na Światową Wystawę, która odbędzie się w Chicago. Jak się dowiadujemy zostały już zebrane wydawnictwa szkolne Zrzeszenia Nauczycieli S. P., Związku „Oświaty” oraz poszczególne inne wydawnictwa. Kolegium im. H. Sienkiewicza w Kurytybie przygotowuje na Wystawę wspaniały album fotografii.

BANDYCI WŁAMALI SIĘ DO KOŚCIOŁA NA CABRALU I SKRADLI WIELE DROGICH RZECZY.

Onegdaj szajka złodziei włamała główne drzwi w kościele OO. Pasjonistów na Alto do Cabral. Świętokradcy otworzyli kasę ogniową i skradli drogocenne przedmioty kościelne, nadto zabrali komże, alby i inne rzeczy.

SZERZY SIĘ TYFUŚ.

W Kurytybie a także i na koloniach zanotowano wiele wypadków zachorzeń na tyfus i biegunkę.

KARY ZA UŻYCIE NIEHIGIENICZNYCH FIASZEK NA MLEKO.

Główna Dyrekcja Zdrowia Publicznego nałożyła w ostatnich dniach kary na licznych sprzedawców i roznosicieli mleka, którzy nie zastosowali się do przepisów urzędowych; samiaś rozwożąc mleko w tak zwanych „higienicznych fiaszkach”, używali oni jak dawniej, zwykłych fiaszek.

WIECZÓR RODZIN POLSKICH.

W ubiegłą sobotę, dnia 16 bm., odbył się w Związku Polskim „Wieczór Rodzin Polskich” urządzony na cześć Młodzieży Junackiej, część dochodu przeznaczono na rzecz ofiar wypadku autobusowego w Tres Barras.

Na program uroczystości złożyły się występy solowe znanych śpiewaków kurytybskich: Sopranistki, p. Róży Fiołkowej, tenora, p. Floreckiego i artysty p. Morozowicza; dalej deklamacja p. Haliny Marciniowskiej i gra na cytrach oraz herbata i zabawa taneczna.

Kapelusze męskie od 68 w górę w Vareje Rheingantz.

São Paulo

RZĄD ZWALCZA KOMUNIZM

Nowy rząd Stanu S. Paulo przedstawił ostrą walkę z komunizmem, który S. Paulo obrwał sobie za centrum swej propagandy. Opowiadają, że w 1931 r. Sowiety przysłały na działalność komunistyczną 1.200.000 dolarów czyli 18 tysięcy kontów.

Rio Grande do Sul

POWODZIE POZRYWAŁY MOSTY.

Z Porto Alegre donoszą, że wskutek ulgowych deszczy w ostatnich dniach w wielu miejscowościach wzbierała woda w rzekach tworząc groźne powodzie, które srywają mosty i zalewają pola.

Z RIO TIGRE.

Donoszą nam z kolonii Rio Tigre, że przy Tow. im. I. Mościckiego powstała tam nowa szkoła w której uczy p. nauczyciel Witold Mikulski. Nowy budynek szkolny jest obszerny i wygodny. Nauka już się odbywa regularnie. Szkoła jest własnością Tow. im. Ignacego Mościckiego; Zarząd Tow. składa

walka w obozie fanatyków, są nawet podjęte.

Całość jednak robi wrażenie sensacyjnego, nieco sklejonego filmu, w którym przeważają ciemne smutne barwy, wywołujące odrzecz i powodujące przygnębienie. Autor nie przesłatał bohaterowi żadnej świątelniej postaci, raczej umyślnie odczytł go ludzmi o małej wartości pod każdym niemal względem.

Jakiż w tem interes? Przecież obraz osady przedstawionej przez autora, nie odpowiada rzeczywistości. Wśród osadników polskich przybywających do Brazylii, znajdowało się sporo wysoce wartościowych a przynajmniej wielu uczciwych zacnych gorąco przywiązanych do wiary ojców i zwyczajów swego narodu — ludzi.

Czyżby autor podczas swej bytności w Brazylii napotkał tylko ciemnotę i holotę? Czy tylko znalazł tu księżę krępych łęgich, czerwonych, szukających wiodę w jedzeniu, a prostaczki w wystawieniu? Czy słyszał się tylko z nauczycielami,

oddanymi pijństwu, lenistwu i obłudzie, którzy acz „przeciwni religii” mogliby poprowadzić szkołę wyznaniową? Czy to nie zdanie osobiste autora, znanego areszta w Polsce z swej roboty wyrażnie antychrześcijańskiej i wysoce szkodliwej dla Kościoła Katolickiego?

Ostatnia powieść Jerzego Ostrowskiego odświeża także duszę autora, przeżartą przez nihilizm rosyjski i ateizm takich pisarzy francuskich jak Anatol France i Piotr Loti, zachwalanych wyraźnie młodzieżą polską w redagowanym przez autora piśmie „Ster...”. Nie dziwi więc, że autor widział wszystko w Brazylii w ponurych kolorach i tak też usiłuje odmalować tutejszą kolonię polską. A może to tylko zemsta osobista za liosne niepowodzenia, doznane na gruncie parafiskim?

— Józef Bischozewski.

*) Patrz artykuł w „Ludzie” z dnia 24. IX, 27. IX, 1. X. 1930 r.
**) Biuletyn K. A. P. z dnia 22. I. 1932 r.
***) „Słowo Pomorskie” z dnia 11. II. 1932 r.

CHIRURG-DENTYSTA
Raul Brand
Rua Hbano Pereira 142
Przyjmuje od 2-12 i od 3-6
Wyjmuje zęby bez bólu. — Cena niskie.

Telegramy

— Z Warszawy donoszą, że zmarł ks. Biskup Zygmunt Łozicki.

— Na pograniczu polsko-niemieckim pod Rybnikiem na Górnym Śląsku grupa ubrojonych przemysłowców usiłowała przedostać się na stronę polską; po dwugodzinnej ostrzeżeniu bandy straż pogranicznej ujęła przemysłowców; okazało się, że są to agenci komunistyczni, wszyscy narodowscy Niemieckieci usiłowali przedostać się do Polski 300-kilowy transport druków z odczwami wyrotowami.

— Z Bukaresztu donoszą, że przejeżdżał tam Marszałek Piłsudski, który z Kairu powraca do Warszawy.

— W Innsbrucku odbywa się konferencja państw nadodrzańskich w której biorą udział delegaci: Austrii, Francji, Polski, Niemiec, Bułgarii, Anglii, Węgier, Włoch, Rumunii, Czechosłowacji i Jugosławii.

— Poselstwo Polskie w Berlinie przesłało ministerstwu Spraw Zagranicznych Niemiec projekt umowy komunikacji lotniczej pomiędzy Polską a Niemcami.

— Prezydent Stanów Zjednoczonych p. Hoover postawił swą kandydaturę na przyszłe wybory na prezydenta.

SPROSTOWANIE.

W ostatnim numerze „Ludu” zamieściliśmy notatkę o przyjęciu do Kurytyby p. Michała Czarnoty-Bojarskiego; w rzeczywistości, przybył do Kurytyby niep. Michał lecz p. Zygmunt Czarnota-Bojarski, urzędnik Wydziału Konsularnego; za pomyłkę przepraszamy.

W NIEDZIELE

24 kwietnia b. r. odbędzie się POŚWIĘCENIE KAMIENIA WĘGIELNEGO pod „Dom Ludowy” W RIO CLARO.

W Santa Candida

w Tow. Św. Wojciecha w przyszłą niedzielę wieczorem „Kółko Studenckie” Bursy XX. Misjonarzy z Kurytyby odegra przedstawienie

TRAFIŁ NAREK NA MARKA.

Zapraszamy wszystkich Rodaków i Młodzież polską z Kurytyby i okolicy S. Candida.

Sekretarzas Zw. T. „Oświata” Av. Jayme Reis 583, Kurytyba. otwarty jest oddziennie a wyjątkiem niedziel i świąt od 1-5 godz. po południu. W tych samych godzinach otwarta jest biblioteka „Oświata”.

Odwiedzacie Varejo Rheingantz sprawdzić wielką likwidację artykułów na lato, które sama firma wyrobi.

Związek „Oświata”

- Avenida Dr. Jayme Reis 593 — Caixa Postal 155 — Kurytyba — polska swoim członkom następujące książki do nabycia po zniżonych cenach:
Bożogroźne lata, K. Makuszyński 80000
Zagiew i Zagłada, P. Istrati, 3 t. 17000
Iwona — J. German 50000
Soból i Panna — Weissenhof 110000
Głupiec — Hauppmann 200000
O Złoty Włoc — Miłaszewska 65000
Władcy Kniei — J. Saezorpkowski 50000
Klub Sprawiedliwych — Wallace 70000
Dajal Lama — W. Sieroszewski
- (2 tomy 100000)
Pionierzy — Pawłowicz 150000
Chata Wujka Tomasa — Bodeker-Store 110000
Paniątko z Powiśla — W. Dąbrowski 65000
- Tadeusz Bezymieany — Korzeniowski 70000
Chata z Wsi — Kraszewski 70000
Smolek Zwodnik — J. Wara — Przewłocki 30000
Świat na szybie okiennej — B. Oskard 14000

» Kobuz «

Pod tym tytułem ukazała się na półkach księgarskich w Polsce nowa powieść o Brazylii Jerzego Ostrowskiego, b. nasz. instr. szkolnego w Kurytybie, a obecnie wizytatora szkół powszechnych w Wilnie. Książka, wydana w Warszawie przez znaną spółkę Gebethnera i Wolffa, przedstawia się zewnątrz wcale ładnie, choć obrazek na okładce ładno tylko wiąże się z treścią.

Autor, który oprócz kilku innych książek, napisał taką „budę” o botokudach jak „Catanghara”, tym razem był ostrożniejszy i rzadko tylko korzystał z faktów historycznych. Mimo to mieszanie emigrantów, Fabrycja, fanatyków i t. d. wywołuje zastrzeżenia.

Głównym bohaterem tej nad wyraz ponurej powieści jest emigrant polski Kobuz, osobnik z pod ciemnej gwiazdy, który przyłączył się do grupy wychodźców przybywających właśnie do Rio Negro, aby stąd wyruszyć do Itayopolis. Kobuz występuje jako

awanturnik pierwszej klasy, poszłam raz jako kolonista, potem znów jako karabajro, wreszcie jako kapanga i zięć Fabrycja. Niemal wszystkie osoby, grające jakąś rolę w opowiadaniu to typy o marnych charakterach. Pomędzy osadnikami niema ani jednego, bezwzględnie sympatycznego człowieka. Nauczyciel Szumny to wykołajeniec, pijak, notoryczny awanturnik, bez cześci i honoru, kpiący z Boga i ludzi. Książka, jakoś boziłomny (!), też nie wzbudza sympatii. Oreszcie (nawet nie twarło wspominać.

Kobuz, po licznych awanturach z Niemcami, brazylijanami, syryjczykami, żołnierzami, kolonistami wędrownymi i Indianami, fanatykami i innymi narodem, wstąpił w końcu na rumaka i przepada bez śladu w lasach.

Powieść ma i swoje zalety. Czyta się ją z wstającym zaciekawieniem a niektóre usterki jak np. walka z Agualliriki oficerem Cataldi z psem Kobuza, albo

Mala Real Ingleza

Alcantara 30-go Kwieciana do Rio, Madaira, Lisabon, Leixões (via Lisabon), Vigo, Cherbourg i Southampton.

Do Montevideo i Buenos Aires: Darro 29 Kwieciana, Arlanza 8 Moja, H. Chieftain 14

Z Santos do Europy: Alcantara 30 Kwieciana, H. Monarch 9 Moja, Arlanza 14

Sprzedaje się wprost 3-iej klasy do Europy: jak do Polski, Holwy, Irlandji, Czechosłowacji, Jugosławji, Austrii, Rumunii, Besarabji.

Informacji udziela Agencja: **Cia Marte**
Rua 15 de Novembro 357-361 - Caixa postal 220 - CURITYBA

ACADEMIA PARANAENSE DE COMMERIO
Rua Cond. Lopes 263 - Curitiba

Avelino Lopes i João Afr. Silva ex-dyrektorzy Praktycznej Szkoły Handlowej i Real Gomes, byli dyrektorzy praktycznego Kursu dla buchalterów. Utworzona spółka z kapitalem 20.168 z 30 czerwca 1931. Kontrolor Ministerstwa awiały Dr. Walfrido Pilloto. Kursy do egzaminu funkcjonują z prezydentki uzupalniającej dla buchalterów.

Casa Jaraguá

Telefon 403
przy Avenida João Pessoa Nr. 40 (dawnej Av. Luis Xavier) - Curitiba. Skład serów, masła, wędlin najrozmaitszego gatunku, jaj, szynok, salami i t. p. Artykuły te są sprzedawane a najniższych i najlepszych fabryk. Artykuły pierwszorzędne. Ceny są bardzo niskie.
Obsługa w polskim języku.

OKAZJA

Z powodu wyjazdu do Europy sprzedaje się bardzo tanio kasę na pieniądzu i kasę do rejestrowania, przy pracy Generosa Marques 89.

Szan Rolnicy!

ZAWIADAMIAMY SZANOWNYCH ROLNIKÓW I NASZYCH DDBIORCÓW, ŻE POSIADAMY OGROMNY SKŁAD

Nawozów Sztucznych Krajowych i Zagranicznych

POLECAMY NAJLEPSZE NAWOZY, KTÓRE JUŻ DAŁY ZNAKOWITE WYNIKI

Renania-Fosfat, Saletra Chilijska, Mączka z Kości marki „PARANA“

MĄCZKA Z KOŚCI SUROWEJ SPECJALNE MIESZANINY DO WSZELKIEJ UPRAWY

ŻADAJCIE I ZWRAOJCIE SIĘ DO NAS O CENNIKI.

Fabryka Nawozów „Paraná“

Albano Boutin & Cia

Rua Boulevard Capanema N. 155 TELEFON 226 - Caixa Postal N 332. CURITYBA, PARANA

Bank Francusko - Włoski

dla Południowej Ameryki
Ulica 15 de Novembro - Róg 1-ro de Março
Curityba

KAPITAŁ ZREALIZOWANY Frs. 100 MILJONÓW
FUNDUSZ REZERWOWY Frs. 137 MILJONÓW

33 Filje w Brazylii, Francji, Argentynie, Urugwaju, Chile i Kolumbji
Korespondent oficjalny Skarbow francuskiego i włoskiego.

Złatwia wszelkie operacje Bankowe na najlepszych warunkach.

Podaje się przesyłki pieniężnych do Polski w złotych w każdej innej walucie za pośrednictwem następujących banków:

Bank Handlowy w Warszawie, Warszawa.
Filje: Beranowice, Będzin, Brześć n/Bugiem, Częstochowa, Kalisz, Katowice, Kowel, Kraków, Łódź, Lublin, Lwów, Płock, Poznań, Radom, Równe, Sosnowiec, Wilno i Włocławek i korespondent we wszystkich miastach polskich.

Bank Francusko - Polski, Paryż
Filje: Częstochowa, Gdańsk, Katowice, Łódź, Poznań i Warszawa.

NAJLEPSZE I NAJTANSZE DROŹDZE „COLAR“ W PROSZKU

JÓZEFA MIKOSZA

Komu zależy na czasie i na smacznych ciasteczkach, niech używa tylko DROŹDZY „COLAR“. Kto używa DROŹDZY „COLAR“ ma ciasteczka w paru minutach gotowe.

Do nabycia w wszystkich sklepach.

Wapno, cement, cegły, piasek, dachówki, drzewo do budowl, farby i t. p.

MACEDO & CIA.

Posiadają największy skład wszelkiego

MATEJAJA DO BUDOWLI

którego dostarczają w małej i wielkiej ilości. - Wykonują piety i kosztorysy. - Udzielają wszelkich informacji.

Rua João Negrão N. 621 - CURITYBA

Telefon 896 - Caixa postal 397

Casa de Saude „São Francisco“

DOM ZDROWIA - KLINIKA PRYWATNA

DR. JORGE MEYER FILHO

Rua São Francisco N 25 - Curitiba.

Spójność operacje, leczenie chorób kobiecych, pomoc przy porodach, zastosowanie sztucznego pneumothora z przy osobach cierpiących na płuc. - Nowoczesny aparat Roetgena. - Dietetyka. - Sztuczne ultra fioletowe, promienia ultravioletne. Zystokofia 14.4. - Przywitanie od godziny 10-ej do 11-ej od 1-6

NAJLEPSZYMI I NAJSOLIDNIEJSZYMI

Konstruktorami W PARANIE SA

BRACIA Kowalczykowie
SPÓŁKA
Graczykowski

RUA MARTINS AFFONSO 522

i Rua AUGUSTO STELLFELD 136 w KURITYBIE

Podjęli się budowy kamienie, wyl w neoromantycznych stylach, kościołów, kaplic, szkół, parków, grót, ogrodzeń murowanych.

Wykonują tak po miastach jak i po kolonjach. Brazylijanie i Niemcy podziwiają ich pracę szybką, solidną a przedewszystkiem taną.

Pijcie Kawę Tosca

NAJSMACZNIEJSZY NAPÓJ CODZIENNY.
Do nabycia we wszystkich sklepach.

Konstanty Lech

Stosunek do nowej Ustawy o ustroju szkolnictwa w Polsce

(Ciąg dalszy)

Najważniejsze postanowienia nowej ustawy szkolnej:

Dla dzieci do lat siedmiu będą organizowane przedszkola.

Wszystkie dzieci po ukończeniu 7 lat życia są obowiązane uczęszczać do szkoły przez lat siedem. W wyjątkowych wypadkach Minister może skrócić obowiązek szkolny do lat 6, lub podnieść do lat 8. Młodzież po ukończeniu szkoły powszechnej podlega obowiązkowemu dokończaniu do 18 roku życia.

Szkola powszechna jest siedmioletnia, siedmioddziałowa i dzieli się na 3 stopnie. Pierwszy stopień obejmuje oddziały od 1 do 4, drugi 5 i 6, trzeci - 7. Po ukończeniu pierwszego stopnia, czyli 4 oddziałów szkoły powszechnej, młodzież może przechodzić do niższych szkół zawodowych 2 i 3 letnich, zależnie od zawodu. Po ukończeniu drugiego stopnia szkoły powszechnej, czyli 6 oddziałów, uczniowie mogą iść do gimnazjów, lub do szkół zawodowych stopnia gimnazjalnego 2, 3, 4-letnich, zależnie od zawodu. Obowiązek szkolny kończy się na trzecim stopniu szkoły powszechnej, czyli po ukończeniu 7 oddziału.

Gimnazjum jest czteroletnie i daje prawo wstępu do liceum i do szkół zawodowych stopnia licealnego. Licea są dwuletnie i mają różne programy, np. humanistyczny, matematyczno-przyrodniczy, zawodowy etc.

Nauczycieli szkół powszechnych kształci się w trzyletnich

liceach pedagogicznych, do których można się dostać po ukończeniu gimnazjum, lub w dwuletnich pedagogiach, do których przyjmuje się kandydatów po ukończeniu liceum ogólnokształcącego. Nauczycieli przedszkolnych kończą czteroletnie seminaria, do których przyjmują kandydatki po ukończeniu 6 klas szkoły powszechnej, lub w dwuletnich liceach dla kierowniczek przedszkoli, do których przyjmuje się kandydatki po ukończeniu gimnazjum.

Ukończenie liceum ogólnokształcącego, pedagogicznego, dla kierowniczek przedszkoli, lub zawodowego daje prawo wstępu do szkół wyższych.

Ustawa ta ma być wprowadzona w życie w ciągu lat sześciu.

A teraz rozpatrzmy zarządy jakie się tej ustawie stawiały:

Zarzuca się jej, że została opracowana w tajemnicy, bez zapytania o zdanie przedstawicieli nauki polskiej, że nie stawia wyraźnie nauki religijnej, że wychowanie państwowe tak meo w ustawie postawione sprawdzi się w praktyce do kulta dla Marszałka i uznania dla dzisiejszego systemu rządzenia. P. Benradt, którego artykuły w „Ludzie“ są zwykle bardzo kulturalne i dobrze uargumentowane, tym razem nie sprawdziwszy dobrze, jak to jest tam z tą religią w ustawie, mówi o podgrzaniu koreni dębu, z którego się żyje, oraz ironicznie o małym Józiu

który (czyżby dzięki wychowaniu religijnemu w szkole rosyjskiej?) wyrósł na wielkiego Józefa.

Słusznie „Lud“ podaje, że Senat Wszechnicy Jagiellońskiej, Episkopat, niektóre organizacje nauczycielskie i niektóre rodzicielskie krytykowały tę ustawę. Szkoda tylko, że nie podaje głosów przeciwnych, szkoda że nie napisał, że Związek Nauczycielstwa Polskiego, liczący przeszło 40.000 członków czyli około 2/3 całego nauczycielstwa polskiego, pisze o tej ustawie z entuzjazmem, że II-gi Zjazd profesorów i docentów szkół akademickich, jaki się odbył w Warszawie 7 lutego, uchwałił następującą rezolucję: „szjazd z uznaniem przyjmuje do wiadomości ogólnej wytyczne ustawy o ustroju szkolnictwa, wniesionej do izb prawodawczych.“

Szkoda, że mówią o religii nie wspomniano, że te sprawy są wyraźnie określone konstytucją i konkordatem, który w art. 18 mówi, że religia jest obowiązkowa i dokładnie określa, w jaki sposób i przez kogo będzie wykładana, że wobec tego powtarzanie tych szczegółów w ustawie o ustroju szkolnym nie było konieczne. Szkoda, że nie przytoczono wyjątku z mowy p. Szydelskiego, który o projekcie ustawy powiedział: „uważając, że ten projekt jest rzeczą wielkiej wagi, że jest wyrazem dążenia nauczycielstwa polskiego, że ujmuje sprawę ustroju ze stanowiska państwa i przyszłości państwa naszego, dlatego do tego projektu chcę się ustosunkować żywo“ - albo wyjątku z mowy p. Ks. Cau

ja, który oświadczył w Sejmie: „Miałem wątpliwości, czy społeczeństwo, ustosunkuje się zżyciawie do projektu, ale wyjazd na prowincję przekonał mnie, że wszystkie warstwy społeczne odnozą się do projektu nie tylko przychylnie, ale oczekują jego realizacji, mimo pewne zaszczerzenia w szczegółach, co jest rzeczą zupełnie zrozumiałą. P. Minister zbuduje sobie piękny i trwały pomnik, o ile uda mu się wprowadzić tę ustawę w życie.“ Chyba więc nie jest z religią tak groźnie, jeżeli katolicy księża postawie tak o ustawie mówią. Szkoda wreszcie, że nie przytoczono argumentów naszych ministrów oświaty, którzy kult dla wielkich i świetnych postaci naszej historii, jaką jest Marszałek Piłsudski, zalecają i nakazują, jako jedną z najlepszych metod wychowania narodowego. Co do pośpiechu i tajemni-

cy, w jakiej miał projekt być przygotowany, to obok głosów krytyki warto było awrzić uwagę na słowa Ministra Jędrzejewicza, który stwierdził, że dyskusja nad ustrojem szkolnictwa trwa w Polsce od powstania Państwa, że zebrane wycinki z prasy o projekcie dalyby kilka dużych tomów że nie ma dnia w Polsce ożwiaka zainteresowanego, który nie zdążyłby wyrobić sobie w tej sprawie własnego zdania, że wreszcie projekt ten zawiera w sobie elementy dawniejszych projektów, znanych i dyskutowanych przez wszystkie zainteresowane instytucje. Gdyby „Lud“ dał swoje zarządy w takim zestawieniu, czytelnicy mogliby sobie o sprawie wyrobić własne zdanie, które prawdopodobnie nie byłoby tak rozpaczliwie negatywne.

(Dokończenie nastąpi).

RIBEIRÃO VERMELHO

Jednoroczny dorobek kolonji: Wzorowa szkoła; życie w towarzystwie; łączność z innymi organizacjami; wzajemna współpraca; „Lud“ budzi do życia.

W sam raz rok czasu upływa, jak w „Ludzie“ była zamieszczona korespondencja o naszej kolonji.

Szkola z klasycznym nauczycielem i 13-rgiem dziećmi, skargi rodziców na złą naukę; Towarzystwo, pomimo zaniegów ruchliwego prezesa, marłwe tak to przedstawione tam było nasze życie gromadne. Ale już wtedy ukazywały się przebliski ku lepszemu; naród tu bowiem miał dobrą wolę i niezłe chęci.

To też na ogólnem zebraniu w dniu Wielkiejnocy zeszłego roku postanowiono postarać się

o nowego nauczyciela, rodzice obiecali, że wszyscy będą posyłać dzieci do szkoły. Także i w Towarzystwie rozbudziło się życie. A dowodem tego niech będą takie fakty: Towarzystwo w ciągu roku poprawiło i zarejestrowało swe statuty; nadto członkowie towarzystwa opłacają nauczyciela, który prowadzi wzorową szkołę w towarzystwie. Trzeba zaznaczyć, że Kolonja postarała się o dobrego nauczyciela, który posiada tutejsze egzaminy i praktykę nauczycielską. Jest nim p. August Soczek. Do szkoły uczęszcza 43 dzieci. Jest nie-

Plugi jak wszelkie narzędzia rolnicze sprzedaje się po cenach bardzo dogodnych.

CASA METAL — José Hauer Junior CURITYBA — Rua 15 de Novembro 220 — Caixa postal 140

Sklep

Artykułów Spożywczych Rocha Piekarza i Tomasza Kubisa

Kupujemy i sprzedajemy wszelkie produkty krajowe. — Posiadamy świeże towary spożywcze oraz napoje krajowe i zagraniczne.

SPRZEDAJEMY NAJLEPSZE

Nawozy Sztuczne i Make Kostna PRACA CORONEL ENRAS 30, RÓG SÃO FRANCISCO CURITYBA

SMAKOSZE PIWA PIJA W LECIE TYEKO

Cruzeiro Pilsen — Pomba Corôa

nie zrównanie najlepsze jasne piwa od lat istniejącego browaru: Cervejaria Cruzeiro — Telefon 4951 751

Do farbowania wszelkich materiałów uważa się ogólnie za najlepsze tak zwane

Farby BAYER

„La No LUHM“ — Rua Machado 161 — CURITYBA

Dr. Carlos Heller

Pracownik w niemieckich, wiedeńskich i paryskich szpitalach. Praktyka ogólna. Leczy specjalnie choroby skórne, weneryczne, pechowe i włosów. Klinika dla dzieci. — Leczy żyłki oraz rany na nogach bez operacji. Leczy skutecznie promieniami Diatermia. Konsultacja: Nad Farmacia - Brasília. Praça Tiradentes 390. Przejmuje od 12 do 14h i od godz. 4-6j do 6-8j. Reza: Rua Comendador Araújo 970 — Telefon 424

DR. CARLOS HORTIRA, Lekarz

Specjalnie leczy choroby, choroby, choroby. Konsultacja: Farmacia Lacerda, Rua Marshal Floriano N. 237. — Telefon 819. Od godziny 2-ciej do 5-ciej. Rezydencja: Rua Visconde de Nacar 68 — Telefon 888

Potrzebujecie drzewa do budowl?

Jest tu skład drzewa przy Rua Visconde de Guarapuna 171, który ma znakomite drzewo tak heblowane jak i nieobrobione różnej klasy i gatunku. Specjalność: W deskach na podłogę i sufit i w wyrobach. Ceny są bardzo niskie.

APTEKA

HUMANITARIA - DROGARIA Rua Dr. Trajano Reis N3 - Curityba Wszelki wybór lekarstw i preparatów krajowych i zagranicznych po cenach niskich. Recepty, lekarstwa sątawia się prędko i sumiennie.

Skład Pierwszorządny Polski Artykułów Spożywczych

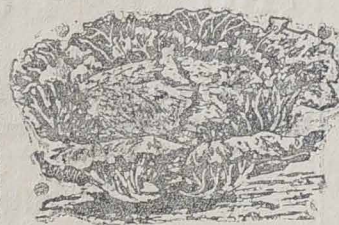
Władysława Józefa Brzezińskiego

przy RUA IGNACIOLUSTOZA 21, RÓGRUA DUQUE de CARIAS

Każdy chce kupić dobrze i tanio a zwłaszcza w czasie kryzysu. Otożw moim składzie można kupić tanio i dobrze artykuły spożywcze jak: cukier, mąka, ryż, ziemniaki, otręby i dużo innych artykułów w ten zakres wchodzi: — Najrozmaitsze napoje krajowe i zagraniczne. — Narzędzia kuchenne stołowe; narzędzia do uprawy ogrodów.

Posiadam artykuły tylko w najlepszym gatunku i sprowadzam je bez pośredników za gotówkę i dlatego mogę sprzedawać je bardzo tanio. Proszę odwiedzić mój skład. Władysław Józef Brzeziński.

SKŁAD NASION JARZYN I DRZEWEK OWOCOWYCH w składzie

SEMENTEIRA

Travessa Oliveira Belle Nr 38 A. N. Asahi Cia

Drzewka owocowe najrozmaitszych gatunków sprzedaje do cenach bardzo niskich. Wyrobia bukiety wianki, rżanki do ogrodów i parków.

Nasiona świeże i gwarantowane; wysyłamy pocztą i koleją na całą Brazylię. CENY NISKIE

RODOLPHO STROBEL

PRACA CORONEL ENRAS Nr. 119. Curityba — Telefon 197.

Wielki Skład: Wapna, Posadzki, Cegiel, Dachówek Francuskich płaskich i okrągłych, Cementu, Bar Kamiennych różnej wielkości. Sprowadzam wprost z najlepszych i najtańszych Fabryk zagranicznych: — Siatki żelazne dla betonu dla budowl nowoczesnej. Cement, Oleje, Farby, Pokosty, oraz wszelkie Przyrządy dla ustępów Dachówki ogniotrwałe.

Piwo ASTRA PILSEN z Atlantyki zawsze zwycięża

siely kilka rodzin, które trochę z biedy a trochę z niedbałości dotąd nie posyłały dzieci do szkoły. Może jednak pociągnia ich przykład innych.

Nadto Towarzystwo, jeszcze zeszłego roku przystąpiło do Związku Tow. „Oświata“, a zeszłej niedzieli, w czasie pobytu u nas Ks. Redaktora Paiki, także do Centralnego Związku Polaków. Staraniem p. nauczyciela przebudziło się do życia Koło Młodzieży, które już przygotowuje na 8-go Maja przedstawienie.

Są tu jeszcze stowarzyszenia kościelne, które troszczą się o chwałę Bożą i utrzymanie pięknej kaplicy do której niedawno sprawiono trzy piękne obrazy.

Do rozbudzenia życia w kolonii i zrozumienia pracy społecznej w kolonii przyczynia się w dużej mierze czytanie pism polskich, w pierwszym rzędzie „Ludu“, którego tutaj abonuje przeszło 20 rodzin; prenumerują także dość licznie „Przyjaciela Rodziny“, z innych pism, dochodzi kilka numerów „Gazety Polskiej“ „Odrodzenia“. Wiele jest jeszcze rodzin, które znają sztukę czytania, a niestety żałują kilka mil rejsów na pisma polskie.

Materiałnie kolonisci mają się nieźle, choć nie tak dobrze jak kilka lat temu.

Na kolonji naszej panuje zgoda, spokój i współpraca. Ribeirão Vermelho (Lapa) 10. IV. 1982 W. Salek.

W SĄDZIE PRZYSIĘGLYCH.

— Jak brzmi opinia ławy przysięgłych? — pyta sędzia naczelny

— Zgodziliśmy się na uniewinnienie, ale radzimy oskarżonemu, aby nie popełniał przestępstwa poraz drugi.

Niezwykły pomysł dwóch muzyków

Dwóch popularnych muzyków dancigowych w Warszawie nabyło do spółki samochód. Jaskrze 99 rat, a samochód jest naderpowiedzieli zadowoleniem, zapłaciwszy pierwszą ratę. Z drugą ratą było gorzej. Wiadomo, brat artystyczny. Wskazali pozszy do protektu, gotówka nie wpływała wreszcie firma samochodowa postanowiła odebrać samochód, wysławszy energiczne upomnienia do muzyków.

I oto pewnego dnia na podwórku przedsiębiorstwa zajębało auto z niezwykłym towarzystwem. W samochodzie znajdował się cały zespół muzyczny

orkiestry, do której należeli wspólnicy właściciele samochodu. Wszyscy trzymali w ręku instrumenty. Na znak skryppka zabrzmieli dźwięki znannej muzyki „Dulcinea jeszcze raz“ przesyłem wszyscy śpiewali chóralnie „Dyrektorze jeszcze raz!“

Wszyscy urzędnicy oderwali się od roboty, dyrektor wybiegł na podwórko ażebym jaknajprędzej położyć kres niezwykłej produkcji.

„Dobrze, dobrze“ — wołał — prolonguję jeszcze na miesiąc, ale po miesiącu panowie będą mogli zaśpiewać „Już nigdy...“

To się nazywa „Mieć szczęście!“

Spadł z wysokości trzydziestu metrów i. posiadł do gospody obłąk wypadek

Aipinista włoski Pasquale Romelli, wybrawszy się na szczyt Omplo nad Lago Maggiore dla narwania szarotek, pośliznął się i upadł z występu skalnego, na którym się znajdował w przepaść głębokości 800 metrów.

Towarzysze Romelliego widzieli jak spadając, przewrócił się kilkakrotnie w powietrzu pewni, że znajdują już tylko zniekształcone zwłoki, pospieszyli do najbliższej wioski, aby sprowadzić nosze dla przeniesienia zwłok do wioski i pochowania ich na cmentarzu miejscowym.

Wnet też zorganizowała się w wiosce wyprawa ratunkowa po przewyciężeniu licznych przeszkód, dotarła na miejsce, gdzie spodziewała się znaleźć zwłoki alpinisty.

Jakże jednak zdumieili się nie-

ożby nosze, ujrzawszy Romelliego siedzącego najspokojniej w świecie na glazie i palącego papierosa w oczekiwaniu wyprawy ratunkowej!

Zapytany, jak się czuje, Romelli oświadczył, że jest mu tylko zimno. I rzeczywiście nie odniósł żadnych poważniejszych obrażeń.

Następnie na własnych nogach udał się do gospody, gdzie obiano tak szczęśliwie zakończył wypadku.

NIE WIE CO ROBIĆ Z PIENIĘDZMI.

Jest w Europie jeden prezydent Republiki, który nie tylko nie łąda podwyżki awnych poborów, ale uważa je za wyssaki. Jest nim pierwszy prezydent Republiki hiszpańskiej p. Alcala Zamora.

Gdy mu doniesiono, że Kortezy uszwały na jego utrzymanie 21 pół miliona pesetów, zawołał:

— Ode ja zrobię z temi pieniędzmi?

Będzie musiał zamianować specjalnego ministra skarbu, by je rozdał.

Może jednak po kilku miesiącach o. Zamora przekona się, że wydanie pieniędzy nie będzie tak trudnym, jak mu się obecnie wydaje. Alfons XIII uznaby się przy takiej liście cywilnej za żebra i robotyby długi. Królowie nanczyli się wydawać pieniądze, przyszedł republik noszą się depiaro tej sznaki, i ozylna znaczół weale szybko postępy...

ŚMIECH TO ZDROWIE

— 0 — 0 — 0 —

SPOŚOB NA PIJANSTWO.

W pewnej miejscowości kwitło piństwo w niedziela i święta. Burmistrz groził prosił, ksiądz groził z ambony, ale nadaremnie. Ale od czego głowa. Burmistrz ogłasza: — Bezność piłki! Upoważniam wszystkich gości, bawiących w niedziela i święta w oberbach, do wysłania z każdego lokala, nie placąc za to, co wypili.

I pió przestano.

KOMBINACJA.

Do pierwszorzędnego magazynu z obuwem wchodził jakiś elegancki legomność i prosi o parę butów.

Gość z półród stosu różnorodnych pantofli wybiera jedną.

— W jakiej to cenie? — zapytuje.

— Trzydzięści złotych.

— Szkoda, bo akurat mam przy sobie tylko 25 złotych..

— To nie nie szkodzi, — mówi właściciel — pięć złotych odnieście mi pan jutro.

Po wyjściu klienta ze sklepu żona właściciela wpada w gniew:

— Hilary! — krzyczy — zwarzjaleś? Czy myślisz, że on wróci jutro?

— Uspokój się — mówi mąż. — On zapewno jutro do nas wróci. Wiess, ja mu dałem oba buty z prawej nogi.

ŚLUSZNIK.

Dwóch przyjaciół spotyka się za miastem:

— Skąd idziesz? — pyta jeden.

— Z nad rzeki.

— Ode tam robisz?

— Lowłem karpia.

— No i dużo zwioliłeś? — Ani jednego. — No, to skąd wiesz, że to był karpień?

POMYSŁOWY DYREKTOR CYRKU.

W jednym z miasteczek Francji wschodniej rozbił swe namioty cyrk wędrowny. Pomimo wszelkie bardzo zajmującego programu, obelżającego też walki pięściarskie, publiczność nie ciągnęła jakoś do cyrku. Zrozpaczony dyrektor cyrku obniżył do połowy ceny występu, ale i to niebardzo pomogło. W końcu więc kazał wywieźć przed cyrklem ogromne plakaty z napisem: „Wjeżdźcie bezpłatnie“.

Ten środek narozście poskutkował. Wieczorem cyrk był przepelniony. — Publiczność bawiła się doskonale, darząc artystów huźnami oklaskami. Gdy wszelkie po skożczeniu przedstawienia ruszyła ku wyjściu, zobaczyła tam napisy: „Wjeżdźcie jedynego franka od osoby“. Przy każdym zas napisie stał w gródnej postawie jeden z pięściarzy, którzy uczestniczyli w przedstawieniu. Publiczność więc płaciła bez oporu, a dyrektor cyrku zaolerał reęa.

SKUTEK.

Nauczytel: Tumański, jak nie wstydziłeś się przychodzić do szkoły niemyty? Idź w tej chwili do domu.

Na drugi dzień wszyscy ucniowie przyszli do szkoły niemytli.

U SOLTYSZA.

W jednej z wiosek kresowych przybyła do soltysa dziewczyna po na służbę do miasta.

Soltys po namyśle siada i pisse: „Niniejszem zaświadczam, że Marja Furdek z polskiej ani moralności ma nie wspólne.“

DOWCIPIŃNY WYKREŚ.

— Wiedziłam, że znów, przewróciła dzbanek od kawy! — Jeśli wiedziałas, mamo, to czemuś mi go nie odebrałaś?

Materiały wełniane, kiedry, kapy, zaruski i t. d. po cenach fabryki tylko w Varejo Rheingantz.